

RISCOS BIOLÒGICS

SARNA O ESCABIOSI

QUÈ ÉS LA SARNA I QUÈ LA PRODUUEIX?

La **sarna**, també anomenada **escabiosi**, és una malaltia de la pell produïda per un paràsit de distribució mundial, un àcar, el *Sarcoptes scabiei*, varietat hominis. És molt encomanadissa i es transmet per contacte directe amb la pell o a través de la roba de persones infectades.

La sarna afecta uns 300 milions de persones cada any a tot el món.

El paràsit penetra la pell, preferentment entre els dits, els avantbraços, les aixelles i la cintura, i cava solcs en l'epidermis, on viu i es reproduïx. La femella d'aquest paràsit viu entre 4-6 setmanes i pon entre 40 i 50 ous. Als 2 o 3 dies neixen les larves i al cap de 17 dies es poden reproduir.

Els àcars poden viure en una persona durant un període d'1 o 2 mesos, però fora del cos humà no sobreviuen més de 48-72 hores.

De vegades pot donar-se una forma de sarna més greu anomenada **sarna noruega o crostosa**, en què el nombre de paràsits és molt més gran i causa lesions amb crostes generalitzades. Es presenta en persones amb alteracions immunitàries (tractament amb corticoides, malalties hematològiques, VIH...). Aquestes crostes oculten milers d'àcars sota la pell, que es presenta més gruixuda i pot dificultar l'eficiència del tractament, i representa un risc alt de transmissió.

Els animals també poden tenir sarna, però està provocada per un altre àcar, que rarament afecta les persones.

QUINS SÍMPTOMES PRESENTA?

El símptoma principal és la **picor**. Al principi és una picor localitzada, a la zona on l'àcar comença a envair la pell, i després s'estén per tot el cos en produir-se la reacció al·lèrgica a l'àcar. La picor pot augmentar quan l'àcar és més actiu: durant la nit i amb la calor (quan estem més abrigats).

És important destacar que aquesta parasitosis pot passar desapercibuda durant setmanes quan es té per primera vegada.

A mesura que la malaltia avança es poden observar **lesions a la pell**, com ara petits solcs de color grisenc que semblen fets amb un llapis. Corresponen a les galeries que l'àcar excava, i poden acabar en un punt més ample, on hi ha el paràsit.

A mesura que la resposta al·lèrgica del cos avança, poden aparèixer vesícules (embalums plens de líquid), nòduls vermellosos, engrossiment de la pell i fins i tot ferides per gratament intens i continu.

PERÍODE D'INCUBACIÓ I TRANSMISSIÓ

El període d'incubació després de la primera infestació és de 2 a 6 setmanes. Però quan has tingut sarna abans, aquest període és més curt, entre 1 i 4 dies, a causa de l'efecte de sensibilització. La persona infectada pot transmetre el paràsit per contacte físic estret amb la pell d'altres persones, fins i tot durant el període d'incubació. I també pel contacte amb la seva roba de llit, les seves tovalloles, etc. La persona que pateix sarna noruega té més capacitat de transmissió.

A QUI POT AFECTAR?

Aquesta parasitosi pot afectar qualsevol persona. Tanmateix, en general es dona en condicions d'higiene deficient, amuntegament, malnutrició i promiscuïtat sexual.

En l'àmbit laboral, els principals grups de risc són els treballadors que desenvolupen l'activitat en:

- **Residències per a la gent gran**, en què pot ser especialment important, perquè en aquest col·lectiu els símptomes poden ser poc clars i, per això, de diagnòstic difícil, i això podria provocar una exposició prolongada i inadvertida dels contactes. Pot generar brots.
- **Institucions tancades**: centres d'acollida, institucions d'atenció a la salut mental, centres de desintoxicació de toxicòmans, institucions penitenciàries, etc.
- **Assentaments marginals**.
- **Altres centres en què hi pot haver proximitat entre persones**: hospitals, instituts, etc.

L'afectació entre el personal laboral es deu en general a: la manca d'informació sobre els mecanismes de transmissió, els contactes estrets, una higiene insuficient o deficiències en l'aplicació de les mesures preventives.

COM ES POT PREVENIR?

- Mantingues unes condicions bones d'higiene i fes una neteja de mans exhaustiva abans i després de cada atenció.
- Canvia't de roba amb freqüència o posa't bata i guants d'un sol ús. Assegura't que es mantenen les condicions de neteja en el lloc de treball i la higiene correcta dels usuaris o pacients.
- Aprèn a reconèixer els símptomes per a actuar tan aviat com sigui possible.

Si et diagnostiquen aquesta malaltia és **important que ho comuniquis tan aviat com sigui possible** a la teva empresa.

QUÈ HE DE FER SI DIAGNOSTIQUEN SARNA A UN USUARI O PACIENT?

- Si has estat en contacte amb un cas, segueix les indicacions del servei mèdic.
- Si has d'atendre persones amb sarna, aplica els protocols de treball indicats per la teva empresa i para atenció als aspectes següents:
  - Rentat de mans exhaustiu amb aigua i sabó.
  - Cobriment de les ferides i lesions de les mans amb apòsit impermeable a l'inici de l'activitat laboral.
  - Ús de guants i de la roba de treball facilitada.
  - Rentat de la roba de vestir i la roba de llit o les tovalloles (emprades 48 h abans del tractament i l'endemà) en aigua calenta a +60°C.
  - Passada de l'aspiradora per l'habitació i desinfecció dels tèxtils amb equips de neteja a vapor o insecticides per a àcars.
  - Els objectes que no es puguin rentar s'han de desar en una bossa de plàstic segellada durant un mínim de 3 dies per a garantir l'eliminació dels àcars.
  - Mantenir curtes les ungles dels pacients amb sarna per a evitar que en gratar-se es facin ferides que puguin provocar altres infeccions.

TRACTAMENT

La sarna **es guareix en el 100 % dels casos si se segueix el tractament correcte**, però pot presentar problemes, especialment greus en persones immunodeprimides, a causa de les infeccions que es produeixen en gratar-se les ferides.

És important **seguir les recomanacions del metge en aplicar el tractament**, en general amb loció o crema, **per garantir que sigui eficaç i evitar de tornar-se a infectar**, sobretot les persones immunodeprimides.

- Abans del tractament, és recomanable dutxar-se i tallar-se les ungles de les mans i els peus.
- El producte s'ha d'aplicar en una capa fina per tota la pell, del coll a la punta dels peus, sense descuidar-se dels plecs cutanis ni dessota les ungles, i deixar que actui durant el temps recomanat abans de dutxar-se.
- Després del tractament cal canviar-se de roba i canviar la roba de llit.
- Totes les persones que han estat en contacte estret amb el pacient haurien de ser examinades per un metge i rebre tractament.
- La malaltia deixa de ser transmissible a les 24 hores de rebre un tractament eficient. De vegades, la picor pot persistir durant uns dies o setmanes més.

MC MUTUAL

AMB LA SALUT LABORAL
AMB LES PERSONES

AMB TU

www.mc-mutual.com

prevencion.mc-mutual.com

CREIEM EN LA PREVENCIÓ
TENIM CURA DE LES PERSONES

